

Podcast: I Krænkernes Klør

Episode 3: HADBESKEDER PÅ TIKTOK

Klassetrin 7.-10. Fag Dansk, samfundsfag, seksualundervisning, teknologiforståelse

INDHOLD

Podcasten handler om C - en transkønnet kvinde, der får mange hadbeskeder på TikTok. I beskederne får C delt private oplysninger og grove kommentar om udseende, vægt og psykisk sygdom. C forsøger at ignorere beskederne, men det er svært, og de er sårende.

TikTok

TikTok er ejet af den kinesiske techgigant ByteDance, men kineserne må ikke bruge den app, som vi kender her i Vesten. I stedet har de deres helt egen version, med videoer om historie, videnskab, osv.

Transkønnet

Transkønnet er en fællesbetegnelse for personer, som ikke føler, at det køn de er født med svarer til det køn, de føler sig som. En transkønnet kvinde er født som biologisk mand, men føler sig som kvinde.

SPØRGSMÅL

1. Hvorfor har nogle børn og unge brug for at sende hadbeskeder? Og har du selv gjort det?
2. Hvordan vil du føle/gøre, hvis du modtager hadbeskeder? Vil du fortælle det til nogen?
3. Vil du slette en profil, hvis du eller en du kender, udsættes for hadbeskeder? Begrund ja nej
4. Hvem har ansvaret, når nogen mobbes eller udsættes for had på sociale medier?
5. Har du prøvet at holde en pause fra sociale medier? Hvorfor/hvorfor ikke?
6. Er der en 'perfektheds kultur' på sociale medier? Begrund dit ja/nej
7. Tror du, at LGBTQ+ folk udsættes for mere had end andre på sociale medier? Begrund ja/nej
8. Har du forsvaret nogen, efter at du oplevede, at de blev udsat for had på sociale medier?

OPGAVER

- **OPGAVER 1 - klassen**

Drøft i klassen, hvordan man kan få techgiganterne til at stoppe hadbeskeder på sociale medier.

- **OPGAVE 2 - grupper på 2-3 personer & klassen**

Lav en brainstorm på ideer til en social medieplatform, der har fokus på gode fællesskaber. Fx hvordan vil I hylde LGBT+ personer. Ideer skrives ned og fremlægges for klassen.

- **OPGAVE 3 - hjemmeopgave - grupper på 2-3 personer**

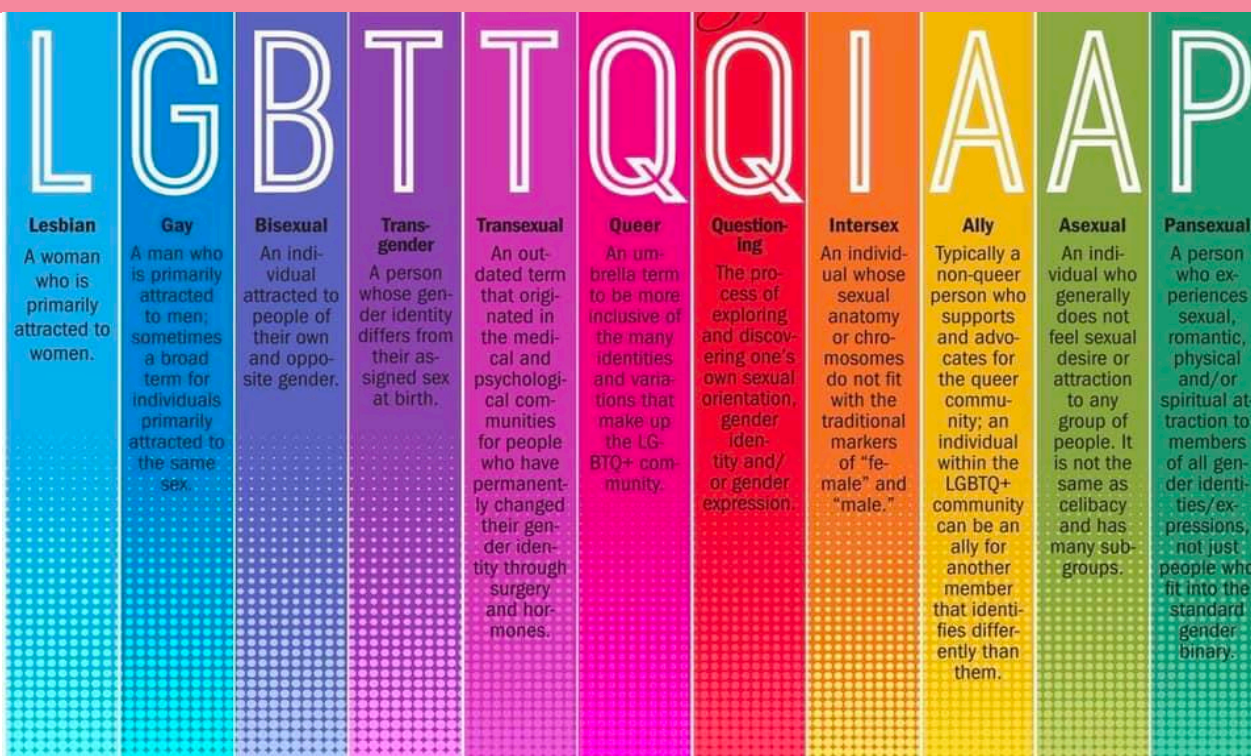
Brug spørgsmålene fra side 1 og stil dem til din familie, venner, osv. Skriv deres svar ned eller optag deres svar med din mobil – hvis de giver dig lov – og fremlæg for klassen.

- **OPGAVE 4 - hjemmeopgave**

Læs **KILDE 1**: "Nogle personer tror, at de gør verden til et bedre sted ved at sende hadbeskeder, siger ekspert". Skriv noter om det, du synes er mest bekymrende og begrund hvorfor.

- **OPGAVE 5 - hjemmeopgave**

I podcasten skriver en mand til C, at hun er psykisk syg, fordi hun er transkønnet. Skriv en fiktiv historie om en LGBT+ person, der udsættes for digital mobning. Find inspiration i **KILDE 2**: "Hvad betyder det at være transkønnet?".

KILDE 1: "Nogle personer tror, at de gør verden til et bedre sted ved at sende hadbeskeder, siger ekspert" (TV2)

KILDE 2: "Hvad betyder det at være transkønnet?" (Sex og Samfund)

Projektet er støttet af

Johan Schrøders Fond, Skibsreder Per Henriksen, R og hustrus Fond, Inge & Asker Larsens Fond, Asta & Jul. P. Justesens Fond
Fonden af 1982, Toyota Fonden, Enid Ingemanns Fond, Rørkærfonden, Lizzi og Mogens Staal Fonden, Gangstedfonden

KILDE 1

'X Factor'-deltageren Ida Aysel Jensen (th.) har fået så hårde kommentarer online, at hun er begyndt at tvivle endnu mere på sig selv, end hun gjorde i forvejen. Foto: Tariq Mikkel Khan / Ritzau Scanpix

Nogle personer tror, at de gør verden til et bedre sted ved at sende hadbeskeder, siger ekspert

Af Astrid Skov Andersen & Maja Langberg

Både vært, dommer og deltagere i 'X Factor' har oplevet hadske beskeder. Digital chikane er et stigende problem, lyder det fra Børns Vilkår.

Fredag stod en række 'X Factor'-deltagere frem og fortalte om de mange hadske beskeder, som de modtager på sociale medier.

Og det er ikke bare deltagere i talentkonkurrencer, der oplever en hård tone på nettet.

En ny Megafonmåling, som TV 2 har fået lavet, viser, at 68 procent af danskerne afholder sig fra at deltage i debatter og samtaler på sociale medier, fordi de synes, at tonen er for hård.

Det er en stigning siden 2016, hvor en lignende undersøgelse konkluderede, at [50 procent af danskerne](#) ikke blander sig i debatten på grund af en for hård tone.

7 procent af de adspurgte i den nye måling indrømmer, at de af og til kommenterer ting på sociale medier i en grov tone.

Hos Børns Vilkår, der blandt andet driver Børnetelefonen, oplever de, at digital chikane og mobning er emner, der sniger sig ind i flere og flere samtaler.

- Det er et stigende problem og blandt de hyppigste emner, siger Sanne Lind, der er børnefaglig konsulent i Børns Vilkår.

Hun beskriver internettet og sociale medier som det vilde vesten, hvor man bare må finde sig i at blive trådt på.

- Det skal vi have gjort op med, siger hun.

De hårde beskeder rammer hårdt

Marcus Mugisa Enevoldsen (tv.) og Simon Kozma.

Foto: Emil Helms / Ritzau Scanpix

Fredag gav fire unge 'X Factor'-deltagere danskerne et indblik i, hvilke grænseoverskridende kommentarer de lægger indbakke til:

Marcus Enevoldsen, der har mørk hudfarve, er blevet opfordret til at "skride hjem til Afrika".

Nikoline Steen Kristensen får kommentarer om, at hun er en "lillepige", der i stedet burde stille op i MGP (Melodi Grand Prix for børn, red.).

Kommentarerne giver hende svært ved at sove om natten.

- Nu har jeg har aftalt med mine forældre, at vi ikke læser kommentarerne længere, lyder det fra Nikoline Steen Kristensen, der også bliver drillet med sin engelske udtale.

Ida Aysel Jensen fortæller, at hun er brudt grædende sammen i et tog, fordi hun tjekkede sine sociale medier.

Hun får kommentarer om, at hun er grim og mærkelig. Noget, der rammer hende hårdt, og som gør, at [hun faktisk var](#)

[lettet](#) over at ryge ud af 'X Factor' fredag aften.

I sidste uge [fortalte programmets dommer](#) Nanna Øland Fabricius om de voldsomme beskeder i hendes indbakke, og også værtinde Lise Rønne har oplevet det, skriver hun på Instagram efter fredagens udsendelse.

For Ida Aysel Jensen fra Neva & Ida rammer kommentarerne særligt hårdt, når folk skriver det samme igen og igen. Foto: TV 2

- Er det mig, der er noget galt med?

Ida Aysel Jensen fra 'X Factor' fortæller til TV 2, at hun hele livet har kæmpet med ikke at føle sig god nok. En følelse, der kun er blevet forstærket, når indbakke og kommentarspor fyldes med nedladende bemærkninger om hendes tøj, udseende og personlighed.

- Så tænker man, "er det mig, der er noget galt med?", og så begynder man at tro på det, siger hun. Sanne Lind fra Børns Vilkår forklarer, at den online mobning særligt adskiller sig fra den mere traditionelle og fysiske form ved, at man ikke kan forlade situationen.

- Du kan ikke gå væk på samme måde, som hvis mobningen foregår i skolegården. Og det kan virke meget hårdt, når du bliver udstillet og udskammet foran et publikum, du ikke kender størrelsen af eller identiteten på.

Spørger man Katrine Emme Thielke, ekspert i sociale medier og debatkultur, spænder online chikane og mobning over et bredt spektrum.

- Det kan være alt fra lidt godmodigt drilleri til mobning og chikane. Og så kan det være ulovlige handlinger, hvis det er decideret hadtale og trusler om vold, siger hun.

Uanset hvilken kategori, en nedladende kommentar hører til, kan den påvirke hverdagen for modtageren. Måske endda i en sådan grad, at man bliver bange for at møde nye mennesker, gå på arbejde eller generelt stille sig frem i det offentlige rum, forklarer Katrine Emme Thielke.

- De her stærke chikane- og mobbe-mekanismer undertrykker demokratiet. For det kan gøre, at folk ikke tør udtrykke sig selv og sige, hvad de mener.

Hvem sender hadbeskeder?

Ifølge Katrine Emme Thielke findes der mange forskellige motiver til at trykke send på en ubehagelig besked. Men hun inddeler dem i særligt to kategorier, og den første kalder hun "en form for idealisme":

- Mange, der chikanerer og mobber, er ikke klar over, hvad det betyder for dem, de skriver til. De tror, at de er ved at gøre verden til et bedre sted ved at stå op for det, som de tror på, siger hun.

Sagen behøver bestemt ikke være noget, som majoriteten vil vurdere som god, forklarer hun:

- Hvis man eksempelvis skriver, at ikke-etniske danskere skal rejse hjem til et eller andet land, er det, fordi man har en racistisk agenda. Man tænker: "Jeg må gøre opmærksom på det her, som jeg ikke kan lide, og så går det måske væk", siger Katrine Emme Thielke.

Og så er der den anden gruppe:

- Der er også nogle få, der simpelthen bare får et kick ud af at få andre til at reagere og blive kede af det.

Havde ikke accepteret det i et klasselokale

Fra både Børns Vilkår og Katrine Emme Thielke gælder det om at gøre opmærksom på den digitale mobning og chikane. Eksempelvis ved at blande sig i kommentarfelterne eller sige det til en voksen. Som Katrine Emme Thielke siger, "ville vi heller aldrig acceptere 200 nedladende kommentarer i et klasselokale".

Astrid Haug, der er digital rådgiver og ekspert i sociale medier, påpeger, at politikere og de sociale medier også har et ansvar for at komme de hadske beskeder til livs.

Det kunne eksempelvis være ved at bygge en form for forsinkelse ind, når en hadefuld besked er på vej ind i et kommentarspor.

- Med al den kunstige intelligens, som Facebook og de andre har, burde det være muligt for dem at kategorisere forskellige former for tilsvininger og sige, at det her får du simpelthen ikke lov til at lægge på, siger hun.

Samtidig burde det være muligt for de sociale medier at genkende og identificere den lille gruppe af personer, der spreder grove kommentarer.

KILDE 2

Hvad betyder det at være transkønnet?

25. september 2019

Nogle mennesker er ikke og ønsker ikke at være det køn, som de har fået tildelt ved fødslen.

Binær, non-binær, kønsidentitet og transkønnethed er begreber, som gør indtog i danskernes ordforråd i disse år. Ikke desto mindre kan det stadig være svært at forstå, hvad de forskellige begreber egentlig dækker over.

Hvad vil det sige at være transkønnet?

Transkønnethed er en samlebetegnelse for personer, der ikke til alle tider identificerer sig med det køn, de er tildelt ved fødslen. Det handler om kønsidentitet. Når vi bliver født, får vi tildelt et køn, som oftest foregår ved, at jordemoderen kigger på barnets ydre kønsorganer og derefter giver barnet etiketten "dreng" eller "pige".

Men nogle børn og unge er ikke og ønsker ikke at være det køn, de er tildelt ved fødslen. Her er trans så en samlebetegnelse for flere forskellige køn og kønsidentiteter. Transkøn handler altså om, hvordan man selv opfatter sin kønsidentitet. Man kan fx være en transkønnet kvinde, en transkønnet mand eller non-binær transperson (at være hverken mand eller kvinde).

Den oplevelse, man har af sit køn, og den kønsidentitet, man gerne vil leve og udtrykke, skal ikke forstås som et aktivt valg, et påhit eller som noget, man bliver. Det handler om, at man har en dyb oplevelse af, at man har denne kønsidentitet.

Man kan sammenligne det med, hvordan man tidligere talte om – og nogle gør det desværre også den dag i dag – at homoseksualitet er et valg. Men homoseksuelle oplever også deres seksuelle orientering, som noget, man er eller har. En identitet. Det er ikke noget overfladisk, og det kan ikke fravælges eller "helbredes", sådan som nogle kan finde på at foreslå.

Nogle transkønnede personer vælger (fordi de har fået tildelt et køn, de ikke identificerer sig med) at modtage kønsbekræftende behandlinger som fx hormoner og kirurgi. Mange ønsker også at få

deres køn bekræftet i deres personnummer – og derfor er der et behov for at give transpersoner mulighed for at ændre kønnet i deres cpr-nummer.

Sex & Samfunds udgangspunkt er at støtte transkønnede børn og unges helt grundlæggende ret til at bestemme over deres eget køn og krop.

Transkønnede i et historisk perspektiv

Helt kort kan man sige, at der gennem historien har været en meget udbredt forestilling om, at der kun findes to køn – ”kvinder” og ”mænd” – og dét, at der skulle findes andre og flere køn, blev anset for at være unaturligt.

Men kigger man grundigere efter, har der altid været udfordringer af modellen med to køn. Inden for de sidste 30-40 år er udfordringen taget til i styrke, og man begynder i højere grad at tænke, at forestillingen om, at der er to køn, nok i højere grad handler om normer, end om at det rent faktisk er en stabil og binær størrelse. Og det bekræftes af en større synlighed af levet erfaring fra mennesker – børn, unge og voksne – der ønsker at leve deres andre måder.

Så dér er kommet mere synlighed. Og der er også kommet mere anerkendelse og respekt for transkønnede som befolkningsgruppe. Eksempelvis gav Folketinget i 2014 mulighed for juridisk kønsskifte alene ved at erklære, at man oplever at tilhøre et andet køn, og i 2017 fjernede Danmark transkønnethed fra diagnosekapitlet om psykiske sygdomme.

Der er stadig mange ting, som skal ændres for at sikre ligestilling for transkønnede, og der er også stadig store udfordringer i arbejdet med at forbedre transkønnedes trivsel og levevilkår, herunder i forhold til diskrimination og chikane. Men offentlighedens opfattelse er i bevægelse og forandrer sig i disse år, og der er kommet mere bevidsthed om, at transkønnethed handler om menneskers kønsidentitet - og ikke om deres seksualitet eller seksuelle orientering. At det ikke handler om sygdom eller perversion, men at det i stedet om menneskelige variationer på kønnets område.

Hvor mange transkønnede er der i Danmark?

Det er der forskellige bud på, og det handler om, hvordan man gør det op. Det vil under alle omstændigheder være et skøn. Nogle anslår, at der cirka 1-2 procent af befolkningen, som er transkønnede (svarer til 50.000-100.000 personer), hvilket jo som bekendt er en samlebetegnelse.

Børn og transkøn

Det er vigtigt for forældre at forstå, at transkønnethed ikke er noget børn, bliver eller finder på, men noget som de oplever, de er.

